

0.

Musti sotakoira – Kollaa kestää

(Huhhahhei ja Kollaa kestää!)

Mulla oli aito sotakoira Musti
Musti oli iso siperianhusky (Huhhahhei ja häntä heiluu)
Mustilta puuttui huumorintaju
sillä sotakoiran piti olla rajua

(Yks-kaks-kol-nel)

Mustilla oli militaariotteet (Huhhahhei ja Kollaa kestää)
Mielessä liikkuvat Kollaat ja Raatteen
Mustin arkussa lukee isänmaa, isänmaa
poikas pelännyt ei kuolemaa, kuolemaa, kuolemaa

1.

Terveet Kädet

1980-luvun alkupuolen hardcore(hc)-räjähdyksessä syntyi Suomessakin melkoinen määrä tätä mainittua vihaista, nopeaa, aggressiivista ja suoraviivaista punkin tyylisuuntaa soittavia yhtyeitä. Tunnetuimmat niistä, mm. Terveet Kädet, Kaaos, Riistetyt, Appendix, Bastards ja Rattus, saavuttivat suurta mainetta ympäri maailmaa, koska nimenomaan suomalainen hc oli ulkomaalaisten mielestä aivan poikkeuksellisen brutaalin kuuloista (toki Italiastakin tuli aikamoisia bändejä, samoin kuin naapurimaastamme Ruotsista). Joka tapauksessa yhä edelleen monet noista em. suomalaisista yhtyeistä ovat liki legendaarisessa statuksessa ulkomailla ja on mitä luonnollisin asia, että esim. brasilialaisen punk-ihmisen takissa lukee vaikkapa "Terveet Kädet".

Torniossa kotoisin oleva Terveet Kädet poikkesi muista tuon ajan suomalaisista hc-bändeistä parissakin suhteessa. Se ensimmäinen oli yhtyeen valitsema sanoituslinja, joka oli ihan jotain muuta kuin ne useimpien muiden hc-bändien systeemi/sota/poliisi/-aiheistoa hyväkseen käyttäneet lyriikat. TK saattoi tehdä piisin mistä tahansa, vaikkapa pihalla olevista vihreistä polkupyöristä. Se toinen mainitsemisen arvoinen seikka oli laulusolisti Läjä Äijälän käsittämättömän (ja ihastuttavan) kuuloinen ulosanti.

Se kaikkien aikojen TK-levy on Ääretön joulu EP, jossa on loistavat soundit ja Läjän huuto parhaimmillaan. Ja se sanoituslinja? Se oli lyhyttä ja ytimekästä. Tässä pari näyettä:
T.Tuho: (sinä olet minä / me olemme yhdessä ryhmä / t.tuho)
Onnellisia kytkentöjä: (jumalasta saatanaan / verestä outoon onneen / aivolohkon kytkennöistä / onnelliseen hulluuteen / vallankumous / veli veljeään vastaan)
Tornion kevät: (torniolaisten paska haisee / kevät on tullut Tornioon / oohh, kevät on tullut Tornioon)

TK:lta on julkaistu mainio kokoelma nimeltä Ääretön propaganda. Se sisältää suurin piirtein kaiken, mitä TK:lta oikeasti kannattaa hankkia, sillä myöhemminä vuosinaan TK muuttui suhteellisen tylsäksi heavybändiksi.

2.

Painajainen

Painajainen levytti ainoastaan yhden levyn, neljän piisin EP:n nimeltä Todistusaineistoa maanalaisessa oikeudenkäynnissä kaikkia maailman valtioita vastaan (1986), mutta sekin riittää nostamaan bändin yhdeksi Suomen parhaista punk-bändeistä. Painajaisen musiikki oli erittäin rujan kuuloista, mutta samalla myös erittäin aidon kuuloista. Tuo rujous ja aitous tulivat paljolti soiton lisäksi myös laulaja Ozen äänenkäytöstä. Ja bändin sanoitukset olivat erinomaisia; parhaita anarkosuuntaisia sanoituksia mitä Suomessa on tehty.

Painajainen esiintyi pari vuotta sitten Puntalan punk-festivaaleilla ja kuulosti todella hyvältä. Samoilla festareilla julkaistiin myös Painajaisen aikoinaan julkaisematta jäänyt LP (jonka mukana

tuli myös tuo vanha 7-tuumainen). Siitä huomaa, että Painajainen oli aikoinaan aikaansa edellä.

Suomessa oli muuten toinenkin Painajainen-niminen yhtye, joka teki EP:n 1993. Sitä ei pidä missään tapauksessa sekoittaa tähän ainoaan oikeaan Painajaiseen...

UMPIKUJA

kädessä kello
mistä sä näät
milloin mennä töihin
että saat rahaa
ostaa kelloja
mistä sä näät
milloin mennä töihin

milloin sä sekoat?

tuota ja kuluta
sun aineellisessa umpikujassa kiinni kahleissa
jotka on sun säärittävissä aivoissa
liian syvällä
liian pitkään
liian myöhäistä

palkkapäivä huomenna
lapsille automaatteja
et ne pysyy hiljaa
kun nussit vaimoas
osamaksutalossas
josta olet velkaa
josta sun on pakko maksaa

3.

Ypö-Viis

Karhulasta kotoisin ollut, kesällä 1977 perustettu Ypö-Viis muistetaan ensimmäisten suomalaisten omakustannepunklevyjen tekijänä. Bändi ensimmäiset julkaisut olivat kaksi omakustannesingleä: Energia on A ja O (1978) sekä Mari pogoaa (1979).

Noiden singlejen jälkeen Ypö-Viis julkaisi Karhulan poikii live -nimisen live-lp:n. Livenä tuo eka LP tehtiin siksi, että se tuli halvemmaksi kuin studion vuokraaminen. Äänityksen ja musisoinnin tekninen taso kärsi tungoksesta ja esiintymispaikkana toimineen diskon pienuudesta; esiintymislavaa ei ollut, joten Ypö-Viis soitti lattiatasolla faniensa ja kavereidensa seassa. "Levyllä on paljon kohtia, joissa bassolla soitetaan väärin. Porukka paineli kieliä mistä sattui", Ypö-Viiden basisti Räsänen kertoi myöhemmin. Yhtyeellä olikin maine kovana livebändinä ja joskus keikoilla saattoi olla lavalla enemmän väkeä kuin salissa. Oikeaa meininkiä, punkissahan esiintyjien ei pitäisikään olla millään lailla yleisöään "korkeammalla". Rocktähteyks helvettiin...

Nuo kaikki kolme ensimmäistä levyä julkaistiin Ypöjen omalla Karva-Levyt -merkillä. Siirryttyään levyttämään Poko Recordsille Ypöt tekivät itseironisen Me myytiin itsemme -singlen, jonka b-puolella oli tämä loistava Kaupunki muistaa nuoria. Ypöillä oli yleensä mukana paljon huumoria, mutta tämä piisi on ihan asialinjoilla. Tuon jälkeen Ypöt tekivät vielä kohtalaisen Halpaa lystiä -nimisen LP:n ja pari singleä ja hajosivat 1981.

Myöhemmin kaksi entistä Ypö-Viis-miestä on soitellut Pojat-yhtyeessä, joka on saanut innoituksensa englantilaisesta Boys-punkpop-yhtyeestä.

En oo tainnut edes kuunnella tätä Kaupunki muistaa nuoria -piisiä vuosikausiin, mutta sanoitus tuli mieleen ulkomuistista, sen verran paljon tätä tuli aikoinaan hoilattua. Loistava punk-piisi!

KAUPUNKI MUISTAA NUORIA

kaupungin nuoret seisoo kadulla
ja huutaa apua
ne vaatii kerhotiloja
ja kokoontumispaikkoja
"ei voi mitään, ei oo rahaa",
meille vastataan

kyllä kaupunki nuoria muistaa
kun kadulla tapellaan
kyllä kaupunki nuoria muistaa
kun pannaan poliiseja
meitä valvomaan!

kerätään nimi paperille
et saataisi asiat muuttumaan
mut ei kaupungin herrat niitä tutki
ne menee ravintolaan
"ei voi mitään, ei oo rahaa",
meille vastataan

kyllä kaupunki nuoria muistaa
kun kadulla tapellaan
kyllä kaupunki nuoria muistaa
kun pannaan poliiseja
meitä valvomaan!

4.

Sehr Schnell

Sehr Schnell on niitä vanhoja Suomi-punk-bändejä. Kun noihin aikoihin Ratsiaa kutsuttiin Suomen Stiff Little Fingersiksi ja Kollaa Kestäätä Suomen Advertsiksi, kutsuttiin Sehr Schnellää puolestaan joskus Suomen Wireksi.

Bändillä ei ollut suuremmin soitto- tai laulutaitoa, mutta siitä huolimatta (tai ehkä juuri siitä johtuen) se kuulostaa jännältä ja sympaattiselta. Sanoitukset ovat usein lähes naivistisella tavalla kantaa ottavia.

Sehr Schnellin levytetty tuotanto jäi kovin vähäiseksi: Orja 7" (1978), Vaihda vapaalle 7" (1979), Neuroottiset pohkeet (1979), kolme piisiä Pohjalla-kokoelmalla ja yksi piisi Hilse-kokoelmalla. Kolme sinkuilla ollutta piisiä löytyy lisäksi Pohjalla-kokoelman CD-versiolta. Ja onhan näitä jotain Suomipunk-kokoelma-CD:itä tullut, joissa on Sehr Schnelläkin mukana...

Oikeastaan esim. Neuroottiset pohkeet on piisinä parempi kuin Orja, mutta tässä Orja-piisissä on jotain muuta... Ja sanoitus kertoo tietenkin oikeasti jostain ihan muusta kuin kaleerista, joka seilaa kohti Roomaa...

ORJA

kaleeriorjana kohti Roomaa
kahleet koristaa ruumaa
yks orja näin tuumaa:
ei vois olla hommaa parempaa,
vaihtelevat ilmastot,
tapaa uusia ihmisiä,
saa paljon liikuntaa,
kuulee hyvää musaa,
"airot veteen – veto"

pienenä mä haaveilin
nuorena kaiken hallitsin
sitten vastuun tajusin
ja kaleeriorjaks rupesin
ei tää oo aina juhlaa
mut työ on tehtävä
työ on tehtävä
jotkut elämäänsä tuhlaa
eikä tajua et näin on tehtävä

kaleeriorjana kohti Roomaa
kahleet koristaa ruumaa
yks orja näin tuumaa:
ei vois olla hommaa parempaa,
vaihtelevat ilmastot,
tapaa uusia ihmisiä,
saa paljon liikuntaa,
kuulee hyvää musaa,

jotkut puhuu muutoksista
mut me nauretaan niille
ne puhuu päättömistä asioista
niin kuin jostain moottoreista
mä en halua kuulla
niitä idiootteja paskanjauhajia
mä tiedän ettei oo muuta vapautta
kuin kuolema
kuolema

The Mob

Tässä vanhassa brittiläisessä anarkopunk-bändissä on jotain suorastaan mystistä. Johtuisiko se sitten sen melankolisuudesta, surumielisyydestä, synkkyydestä, tunteikkuudesta, herkkyydestä vai mistä lie...

Saadessani aikoinaan omakseni Witch Hunt -singlen kuuntelin sen nimipiisin varmaan parikymmentä kertaa putkeen enkä sittenkään tuntenut saaneeni tarpeeksi. Käsittämättömän hieno piisi.

Tätä yhtyettähan ei muuten sitten pidä sekoittaa samannimiseen, New Yorkista kotoisin olleeseen hardcorepunk-yhtyeeseen...

The Mob julkaisi neljä singleä ja hienon Let The Tribe Increase LP:n. Koko tuotanto on julkaistu samannimisenä CD:nä/2LP:nä. Sieltä löytyy joitain käsittämättömän kauniita piisejä (mm. No Doves Fly Here). Kerta kaikkiaan upea, omia polkujaan kulkenut yhtye, jonka musiikki tavoittaa jopa lähes Joy Division -suuntaisia sfäärejä...! Elämää suurempaa musiikkia...! Ja punkkia tämäkin, ei vain aivan sitä tavanomaisinta.

Minor Threat

Taas yksi maailman kuuluisimmista ja legendaarisimmista punk-yhtyeistä; Washington DC:stä kotoisin ollut Minor Threat. Yhtye oli tunnettu paitsi loistavista, intensiivisistä keikoistaan, myös siitä että niiden ensimmäisellä levyllä ollut Straight Edge -niminen piisi antoi punk-piireissä sysäyksen ns. straight edge -liikkeelle, jonka keskuudessa kieltäydettiin viinasta, tupakasta, huumeista jne. Täältä siis se nykyään muidenkin kuin punkkien keskuudessa oleva "streittari-ilmiö" on alunperin peräisin...

Minor Threat julkaisi neljä levyä (Minor Threat 7" EP 1981, In My Eyes 7" EP 1981, Out Of Step 12" EP 1983 ja Salad Days 7" EP 1985). Lisäksi se löytyy yhdeltä maailman parhaista hc-punk-kokoelmista nimeltä Flex Your Head. Kaikki Minor Threat -piisit on koottu Complete Discography -nimiselle CD:lle. Yhtyeen laulaja Ian MacKaye on yksi tunnetuimmista ja karismaattisimmista hahmoista punkissa, nykyään mies soittaa Fugazissa, jota voisi kuvailla emopunkiksi.